

Stråknäckare i höstvet

Göran Gustafsson, Växtskyddscentralen, Linköping

Den torra våren och försommaren i framför allt östra Mellansverige missgynnade stråknäckaren. Vid inventeringen i maj påträffades endast svaga angrepp, i allmänhet på de yttre bladslidorna. Angreppsbilden var densamma i hela Mellansverige.

Utmärkande för säsongen i östra Mellansverige var de osedvanligt starka angreppen av stråfusarios som i vissa fall gick ända in på strået, vilket försvårade bedömningen av stråknäckarangreppet. Merskördarna av stråknäckarbekämpning blev lägre än normalt. Bekämpning av stråknäckare var inte lönsam i något av försöken.

Svaga angrepp

Trots att förfrukten var höstvet i flertalet försöksfält i FiV- och ÖSF-området var angreppen av stråknäckare svaga. Detsamma gällde angreppen i Svea-området. Stråknäckarindex i obehandlat led låg i genomsnitt på 28 vid slutbedömningen i juli. Topsinbehandling vid begynnande stråskjutning gav i medeltal 90 kg/ha och behandlingen var inte lönsam i något av försöken. Unix som kom på marknaden under året har en bredare effekt än Topsin, men eftersom angreppen var svaga av samtliga sjukdomar blev merskörden liten även av detta preparat. Förutom Unix innehåller även Stereo den aktiva substansen cyprodinil, som bl.a har effekt mot stråknäckare. Stereo innehåller

dessutom propiconazol som är den aktiva substansen i Tilt. Vid full dos reducerade alla tre preparaten stråknäckarangreppet med ca 50 % jämfört med obehandlat. I FiV och ÖSF testades även Zenit som f.n. inte är registrerat. Preparatet består av propiconazol, samt av fenpropidin som framför allt har effekt mot mjöldagg. Svaga angrepp resulterade i måttliga merskördar även för Zenit. Preparatet kommer troligen inte på marknaden 2002.

I Gamleby, som ingår i ÖSF-området, fanns ett mindre försök med två olika Amistardoser samt ett led med Stereo vid stråskjutningen följt av Amistar vid axgång. Inte heller där gav stråknäckarbekämpningen något extra utbyte jämfört med enbart axgångsbehandling. Oavsett dos gav axgångsbehandlingen ca 550 kg/ha.

Försök med starka angrepp

Under våren lades två försök ut i fält med starka angrepp av stråknäckare i Västmanlands och Uppsala län. Förfrukten var höstvetete i båda försöken och det fanns mycket halmrester på markytan. Den torra väderleken medförde emellertid att angreppet inte gick in på strået, utan torkade bort. I Målhammar, som ligger i östra Västmanland, fanns också starka angrepp av vetets bladfläcksjuka under stråskjutningen. Trots att vädret inte var optimalt för sjukdomen gick angreppet vidare och kom att bli mycket kraftigt. Bekämpning av stråknäckare under våren gav ett svagt merutbyte i båda försöken. I Målhammar gav axgångsbehandlingen med Amistar 0,75 l/ha en merskörd på 950 kg/ha.

Tabell 5. Bekämpning av stråbassjukdomar m.m. i höstvetete 2001. FiV och ÖSF L15-1040, Svea L15-1041

Behandling	DC	Skörd, kg/ha					Bek.netto*, kr/ha		Stråknäck. Rel.tal
		FiV	ÖSF	Svea	Medeltal Hela omr.	Medeltal FiV, ÖSF	Medeltal Hela omr.	Medeltal Fiv, ÖSF	
Obehandlat		6840	6270	6130	6410	6560			<u>100</u>
Topsin WG 0,5	32	-20	+130	+160	+90	+60	-270	-300	
Unix 0,7+									
Amistar 0,75	32+51	+640	+430	+520	+530	+540	-410	-400	46
Unix 0,7	32	+110	+170			+140		-300	
Topsin WG 0,5+									
Amistar 0,5**	32+51	+580	+320			+450		-350	55
Zenit 0,5+									
Amistar 0,5***	32+51	+610	+320			+470			
Stereo 1,0+									
Tern 0,25 och									
Amistar 0,5	32+51	+500							
Stereo 1,0+									
Amistar 0,5	32+51	+500							62
Stereo 2,0+									
Amistar 0,5	32+51	+620							53
Amistar 0,75	51	+420	+300	+290	+340				
Amistar 0,5	51	+470	+290	+390	+380				
Antal försök		4	5	6	15	9	15	9	4

* kvarnvetete 1,07 kr/kg, körning 100 kr/ha, körskada ca 0,5 % vid DC 32 och 1,0 % vid DC 51, Topsin 459 kr/l, Amistar 527 kr/l, Unix 444 kr/l.

** 0,75 i FiV

*** 0,75 i ÖSF

Växtskydd

Tabell 6. Bekämpning av stråbassjukdomar m.m. i höstvet. Svea 2001. L15-1355

Behandling	DC	Skörd, kg/ha		Bek. netto*, kr/ha	
		Björklinge	Målhammar	Björklinge	Målhammar
Obehandlat		5030	5140		
Sportak 1,0+Amistar 0,75	32+51	+120	+1120	-860	+210
Stereo 2,0+Amistar 0,75	32+51	-10	+1010	-980	+110
Topsin WG 0,5+Amistar 0,75	32+51	+10	+1080	-870	+280
Unix 0,5+Amistar 0,75	32+51	+110	+1130	-890	+200
Amistar 0,75	51	+100	+950	-440	+470

* kvarnvet 1,07 kr/kg, körning 100 kr/ha, körskada ca 0,5 % vid DC 32 och 1,0 % vid DC 51, Amistar 527 kr/l, Sportak 336 kr/l, Stereo 228 kr/l, Topsin 459 kr/l, Unix 444 kr/l.